

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju
PREDMET: **Sociološke metode**
Akademska godina 2007./2008.

STUDENTICA: Tea Marasović

**IZVOĐENJE INTERVJUA (PREDNOSTI I NEDOSTACI)
(metodološki esej)**

recenzentice: prof. dr. Anči Leburić (Filozofski fakultet u Splitu)
Marija Lončar, asistentica (Filozofski fakultet u Splitu)

Esej je recenziran 15.05.2008. i postavljen na službenoj web stranici Odsjeka za sociologiju
Filozofskog fakulteta u Splitu
(www.ffst.hr/dokumenti/izdavastvo/studentski/sociologija/index.htm)

Predmet istraživanja determinira istraživačku metodu koja će se koristiti. Istraživači mogu birati širok spektar kvalitativnih i kvantitativnih metoda. Međutim, ne postoji univerzalna istraživačka metoda idealna za svaku studiju. Svaka metoda pretpostavlja specifični istraživački alat, naravno, sa svojim prednostima i nedostacima.

U društvenim istraživanjima naglasak je na provođenju studija s ljudima, a ne na ljudima. Tako je jedna od najčešće korištenih empirijskih kvalitativnih metoda, intervju – komplicirani društveni pristup koji predstavlja neponovljivu interakciju između dvoje ljudi – intervjuera, odnosno istraživača, te ispitanika.

Razlozi učestalog pribjegavanja ovoj metodi u sociološkim projektima je taj što ona, kao uostalom i druge kvalitativne metode, ako se pravilno i efikasno upotrijebi, može dovesti do neočekivanih saznanja i spoznaja, mišljenja, stavova, preferencija ispitanika (o određenoj problematici koja se istražuje) koje mogu biti propuštene uporabom kvantitativnih metoda.

Intervju nam može pružiti detaljne informacije o kontekstu događaja, akcija, procesa, ali to znatno ovisi i o samom istraživaču. Naime, upravo u ovom aspektu, njegove osobne kvalitete i iskustvo dolaze naročito do izražaja: njegove motivacijske tehnike kako bi stimulirao ispitanika da pruži što iscrpnije odgovore i objašnjenja, sposobnost konstruiranja adekvatnih pitanja uspješno izbjegavajući dvosmislenost, sugestibilnost, kulturnu pristranost. Ovo potonje se odnosi na moguće situacije kada ispitanik pripada drugoj kulturi. Stoga

intervjuer mora paziti na pitanja, jer se u različitim kulturama ista pitanja mogu interpretirati na različite načine.

Pri ophođenju sa ispitanikom, intervjuer treba slijediti etičke principe i prikladna društvena pravila te, ako je potrebno, koristiti i kolokvijalni jezik. No, osim njegovih odgovora, o ispitaniku također dosta otkriva i njegov fizički izgled, gestikulacija, što je još jedan koristan izvor podataka o njegovom karakteru, vjerodostojnosti njegovih odgovora, što predstavlja također još jednu od brojnih prednosti ove metode.

Što se tiče nedostataka, ova metoda zahtijeva dosta vremena i novca, stoga nije ekonomična u odnosu na, primjerice, sociološku anketu.

S obzirom na način izvođenja intervjua i konstrukciju pitanja, razlikujemo tri glavna tipa intervjua: Strukturirani intervjui karakterizira striktna forma i plan rada, te ga neki čak poistovjećuju sa metodom ankete «lice u lice». Nestrukturirani intervjui se odvijaju u obliku neformalne konverzacije, u kojoj ispitivač nastoji biti jako fleksibilan, prilagoditi se ispitaniku i pustiti ga da vodi razgovor svojim tempom. Mora imati dozu senzibiliteta i suosjećanja, ali s mjerom, bez prevelikog osobnog uplitanja. Polustrukturirani intervjui je, kao što mu i ime sugerira, kombinacija prva dva: intervjuer slijedi određeni orijentacijski vodič – plan rada, kojega može prilagođavati.

Možemo još spomenuti i druge tipove intervjua kao što su emski intervjui, grupno intervjuiranje, te fokus grupe koje se koriste sukladno potrebama projekta.

Konačno, možemo reći da su, unatoč određenim nedostacima ove istraživačke metode, ipak prevagnule njene brojne prednosti. Intervjui omogućuje istraživačima da zahvate kompleksne dimenzije društvene stvarnosti i tako postignu njeno dublje razumijevanje, obuhvativši društvene aktere koji je sačinjavaju.